ALUEELLINEN ENERGIANEUVONTA

MITÄ VAIHTOEHTOJA ÖLJYLLE JA MISTÄ TUKEA?

Anna-Maria Rauhala

RAMBOLL

Energianeuvonta alueellasi

@ ENeuvontaPH

#energianeuvonta

ESITYKSEN SISÄLTÖ

1. ENERGIANEUVONTA ESITTÄYTYY
2. LÄMMITYSTAPAMUUTOKSET
3. ENERGIA-AVUSTUS

ENERGIAVIRASTON RAHOITTAMAA NEUVONTAA KULUTTAJILLE • KUNNILLE • PK-YRITYKSILLE

Puolueetonta tietoa ja neuvontaa energiatehokkuudesta ja uusiutuvasta energiasta

- Tietoa ja neuvontaa energiafiksusta asumisesta, lämmitysmuodon valinnasta ja vaihdosta sekä kestävistä arjen valinnoista
- Energianeuvontaa tekevät tahot hyödyntävät muun muassa Energiaviraston rahoituksella Motiva Oy:n tekemiä energiatehokkuuden ja uusiutuvaan energian edistämiseen tehtyjä materiaaleja.
- **Energianeuvonnan kautta ei tarjota tietoa yksittäisistä laitevalinnoista eikä anneta yksityiskohtaista suunnittelua tai konsultointia.**

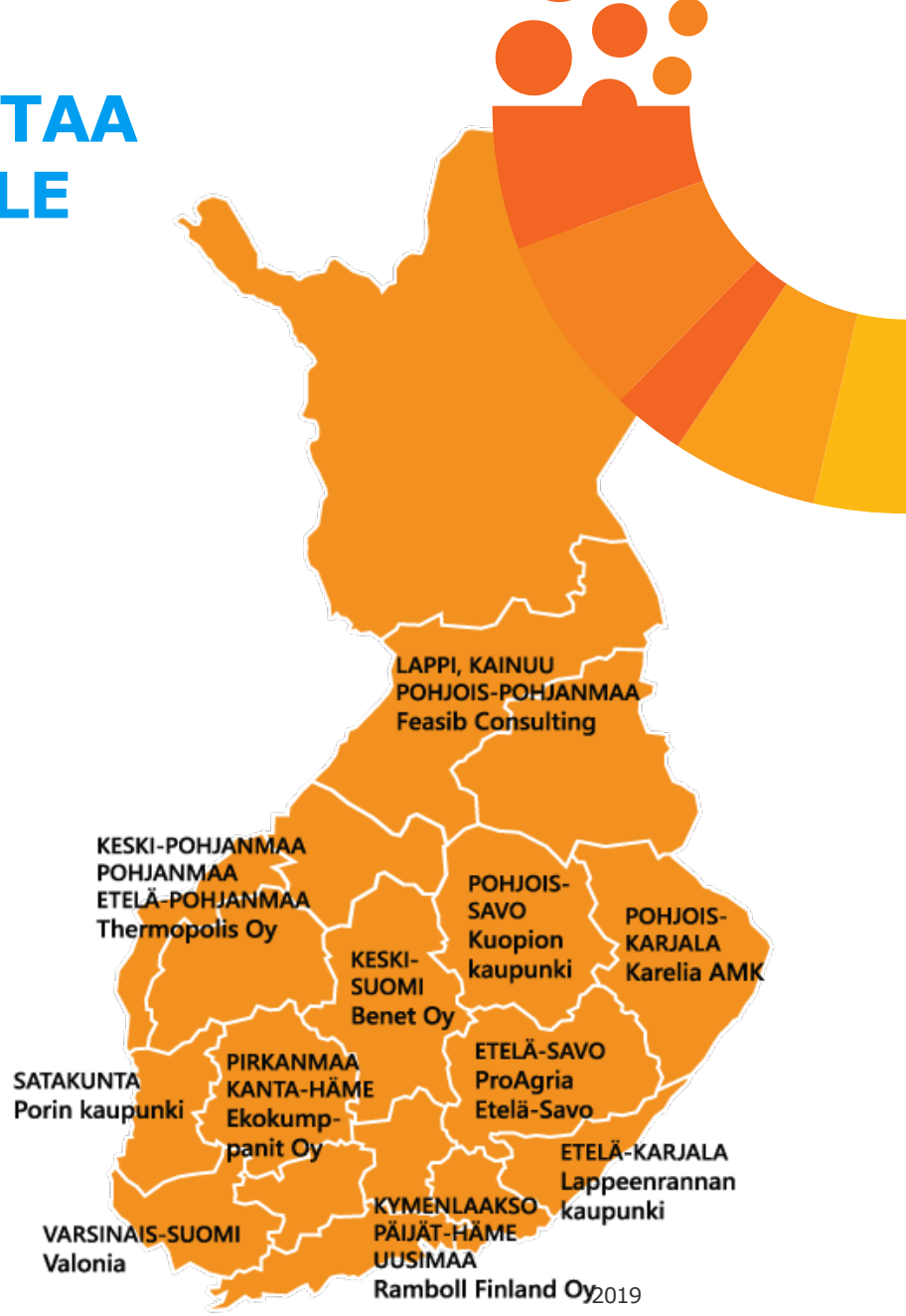

Energiavirasto on vuodesta 2018 rahoittanut ja koordinoinut alueellista energianeuvontaa. Alueellinen energianeuvonta lähti käyntiin vuoden 2018 keväällä kokeiluhankkeilla 12 maakunnassa. Kokeiluhankkeiden tuloksia hyödynnettiin keväällä 2019 toteutetussa kilpailutuksessa, jossa kuhunkin 18 maakuntaan haettiin energianeuvonnan toteuttajaa. Kilpailutuksessa haettiin energianeuvonnan toteuttajia neljän vuoden ajalle (toukokuu 2019 - toukokuu 2023) sisältäen option kahteen lisävuoteen. Alueellisen energianeuvonnan toimijoita rahoitetaan kokonaisuudessaan noin 2,8 miljoonan euron suuruisesti viiden vuoden aikajänteellä 2018-2023.

RAMBOLL

LÄMMITYSTAPAMUUTOKSET PÄHKINÄNKUORESSA

RAMBØLL energiavirasto

MIKSI LÄMMITYSTAPAMUUTOS?

- Tunnista motiivisi lämmitysmuutoksen suunnittelun taustalla – esimerkkejä vaikuttavista tekijöistä:
  - Nykyinen järjestelmä elinkaarensa loppupuolella
  - Energiatehokkuuden parantaminen ja kustannusten pienentäminen
  - Ilmastovaikutukset ja muut ympäristötekijät
  - Tyytymättömyys nykyiseen järjestelmään
  - Kiinteistön arvon kehitys
  - Energian hinnan kehitys
  - Mikä?
- Pohdi reunaehtosi ja mitä haluat saavuttaa
  - Investointihalukkuus ja –mahdollisuus
    - Suuremmat säästöt suuremmalla investoinnilla vai pienemmät säästöt kohtuullisemmalla investoinnilla
    - Remontin laajuuden hyväksyminen
  - Nykyinen lämmönjakotapa ja sen kunto
  - Kiinteistön sijainti ja sen mahdolliset vaikutukset
    - Pohjavesialue, suojeltukohde, kaukolämpöverkon sijainti jne.

RAMBØLL

energiavirasto

LÄMMITYSTAPAMUUTOKSET – POHDI MYÖS NÄMÄ

- Rakennuksen energiatehokkuus ja lämmöntarpeen minimointi
  - Energiantarve ja mitoituksen perusteet
- Kaupungin lupaprosessit
  - Kustannukset ja aikataulut
- Energia-avustus
- Projektimuoto
  - Kokonaisurakka ”Avaimet käteen” –periaatteella sisältäen suunnittelun vai erillisinä toteutuksina?
- Kilpailutukset
  - Luotettavat toimijat
  - Useampi tarjous
  - Sopimukset kirjallisena
  - Hanki tietoa – tiedä mitä hankit!
  - Yleisesti ottaen kannattaa arvioida, onko harkinnassa oleva urakoitsija vakavarainen toimija, joka pysyy toiminnassa vielä vuosien kuluttua.
  - https://kuluttaja.fi/musta-lista/ ; www.ytj.fi

RAMBOLL

Mitä on hybridilämmitys?

Hybridilämmityksessä kaksi (tai useampi) lämmitysmuoto vaihtelevat eri vuodenaikoina tai vuorokauden aikoina.

Esimerkiksi öljylämmitys + ilma-vesilämpöpumppu

Vanhan öljykattilan hyödyntämisessä tulee huomioida

- Polttimen uusimistarve
- Kattilan ikä ja kunto
- Säiliön ikä, rakenne ja kunto
- Hormin kunto

Öljy-hybridilämmityksen etuja

- Suuri teho joka olosuhteessa
- Korkea omavaraisuusaste (polttoainevarasto ja uusiutuvaa energiaa)
- Varalämmitysjärjestelmä (öljy)
- Ei kesäajan lämpökuormaa öljykattilasta
- Yhdistää eri järjestelmien parhaat puolet

VAIHTOEHTOJA ÖLJYLÄMMITYKSELLE

Kokonaan öljylämmityksen korvaavia järjestelmiä ovat, mm.:

- Maalämpö ja muut lämpöpumput
- Pelletti- tai hakekattila tai muu biopolttoainekattila
- Kaukolämpö
- Sähkökattila
- Hybridi

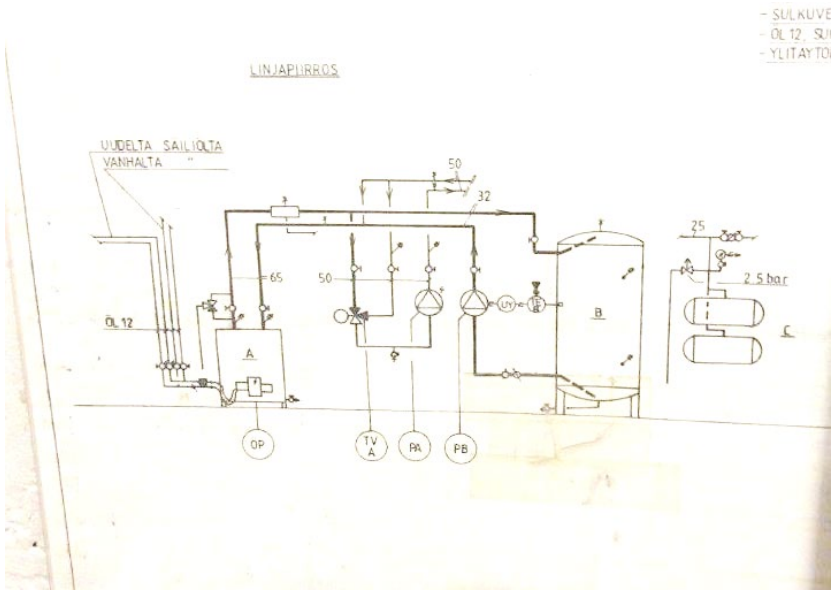

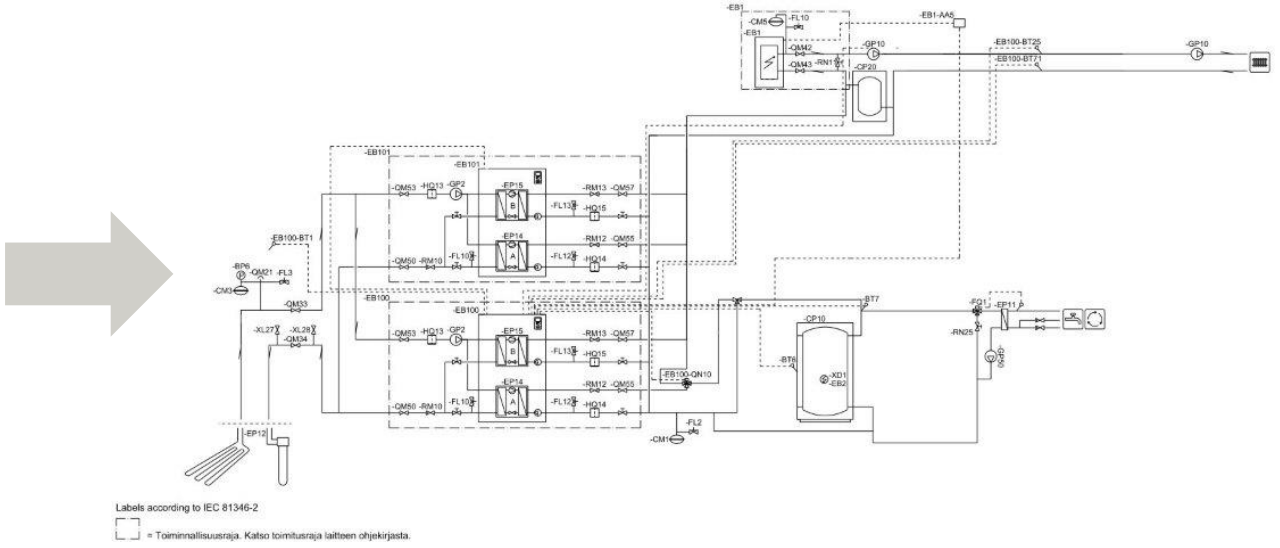

energiavirasto

LÄMPÖPUMPPU PÄÄLÄMMITYSJÄRJESTELMÄNÄ

Järjestelmävalinnassa otettava huomioon muun muassa:

- Eri lämpöpumppumalleilla ja tyypeillä on erilaisia lämpötilatasoja
  - Mitoitetaanko lämpöpumppu täysiteholle vai osateholle (hybridilämmitys)
  - Lämmitysverkostojen toiminta lämpötilat
- Lämpöpumpun suorituskyky eri olosuhteissa
- Vaikutukset sähköliittymään
  - Syöttökaapeli ja pääsulakkeet
  - Mahdollinen tehoperusteinen laskutus

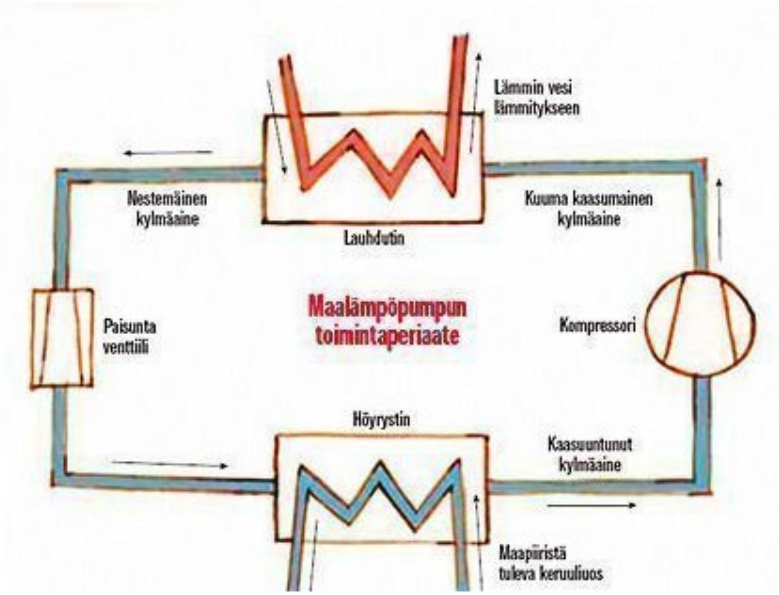

https://www.motiva.fi/files/7965/Lampoa_omasta_maasta_Maalampopumput.pdf

MAALÄMPÖPUMPPU

- Kerää maaperään, kallioon tai veteen varastoitunutta auringon lämpöä
  - Tuotetusta lämmöstä noin 2/3 on maaperästä otettua uusiutuvaa energiaa ja noin 1/3 on tuotettu sähköllä
  - Keruuputkistossa kiertää jäätymätön neste
- Hyvänä puolena helppokäyttöisyys
- Soveltuu parhaiten matalalämpöisen lämmönjakojärjestelmän yhteyteen
- Investointikustannukset ovat melko suuret, mutta käyttökustannukset ovat edulliset
- Edellyttää toimenpidelupaa kohdekunnan teknisestä toimesta tai rakennusvalvonnasta
  - Luvan saantiin vaikuttavat muun muassa mahdolliset maanalaiset rakenteet, pohjavesialueet ja suojaetäisyydet rakennuksiin, tonttirajoihin ja muihin kaivoihin

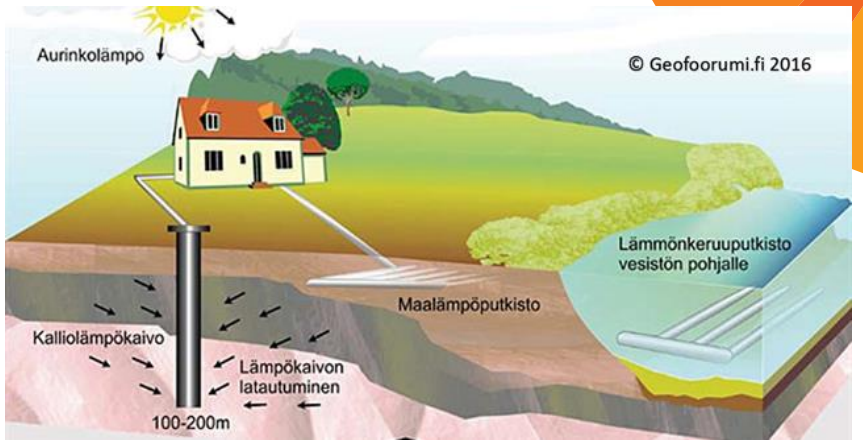

Maalämpöä voidaan kerätä joko kalliosta poraamalla tai lämmönkeruuputkistolla. Kalliolämpökaivo on selkeästi suosituin vaihtoehto, koska sen voi toteuttaa pienellekin tontille. Lämmönkeruuputkisto joko maapiiriin tai vesistöpiiriin sijoitettuna vaatii huomattavasti laajemman pinta-alan.

RAMBOLL

energiavirasto

MAALÄMPÖPUMPPU

- Voidaan mitoittaa osatehoiseksi tai täysitehoiseksi
  - Tukilämmitysjärjestelmänä sähkö, öljy tai kaukolämpö
- Esimerkkejä osatehoisesta maalämpöpumpun mitoituksesta (lähde: Näkökulmia lämmitystapamuutoksiin ja lämpöpumput lämmityksessä, Sami Seuna, Motiva)
  - 87,5 % tehoaste = n. 99,8 % vuotuisesta energiasta
  - 75 % tehoaste = n. 98,4 % vuotuisesta energiasta
  - 50 % tehoaste = n. 87 % vuotuisesta energiasta
- Maalämpöpumpulla voidaan kattaa suuri osa vuotuisesta lämmitystarpeesta osatehomitoituksella, loppuosa tarvittavasta lämmitysenergiasta tuotetaan öljyllä tai sähköllä
- Lämpöpumpun lämmitysteho vaikuttaa investoinnin suuruuteen

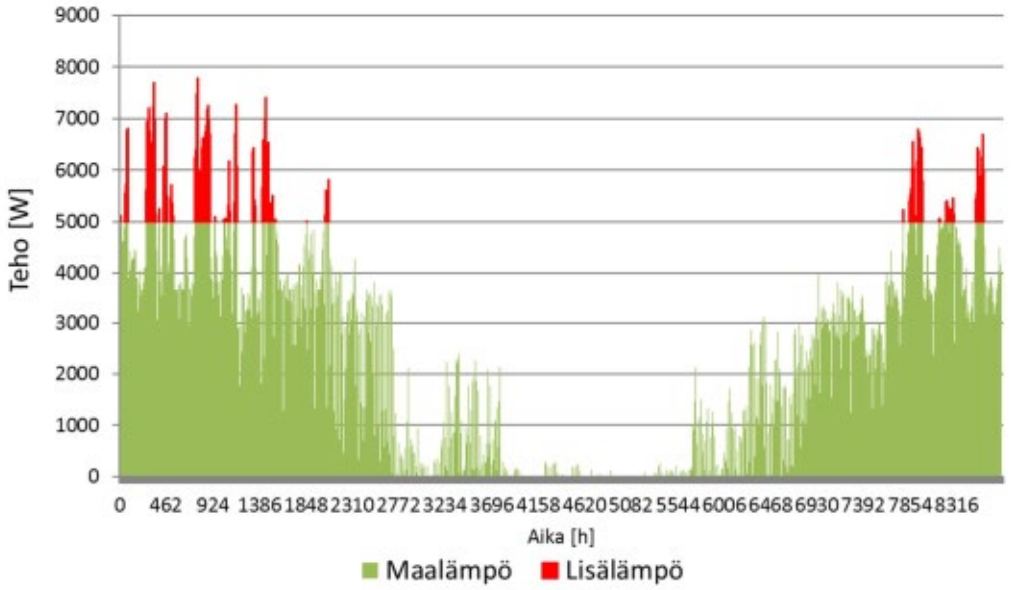

RAMBØLL

energiavirasto

ILMA-VESILÄMPÖPUMPPU

- Ottaa lämmitysenergiaa ulkoilmasta ja siirtää sen vesikiertoiseen lämmitysjärjestelmään
- Tarvitsee kylmimpiä aikoja varten apulämmitysjärjestelmän
  - Kuten maalämpöpumppu, mitoitetaan myös ilma-vesilämpöpumppu yleensä lämmitystehon tarpeeseen nähden osateholle
  - Vuotuinen energiapeitto Etelä-Suomessa tyypillisesti 60-90 %
- Etuna edullisempi hankintahinta verrattuna maalämpöjärjestelmään
- Voidaan asentaa kohteisiin, joihin maalämpöjärjestelmän asennus ei maaperän laadusta tai muusta syystä johtuen ole mahdollista

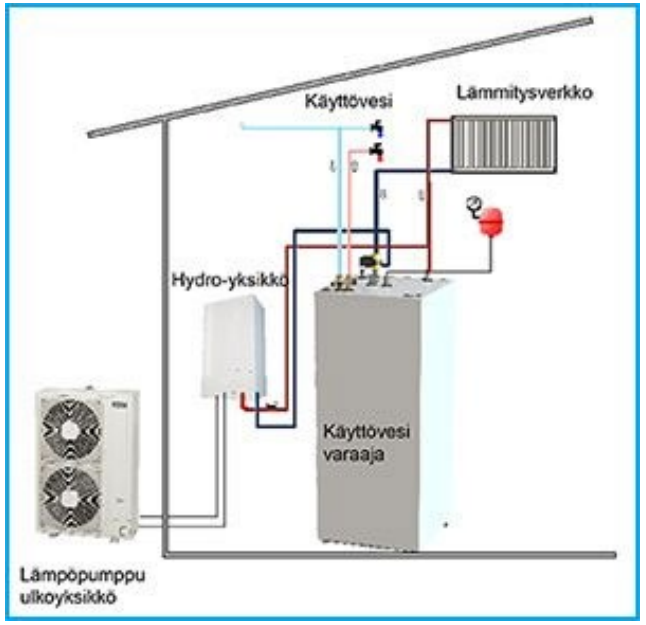

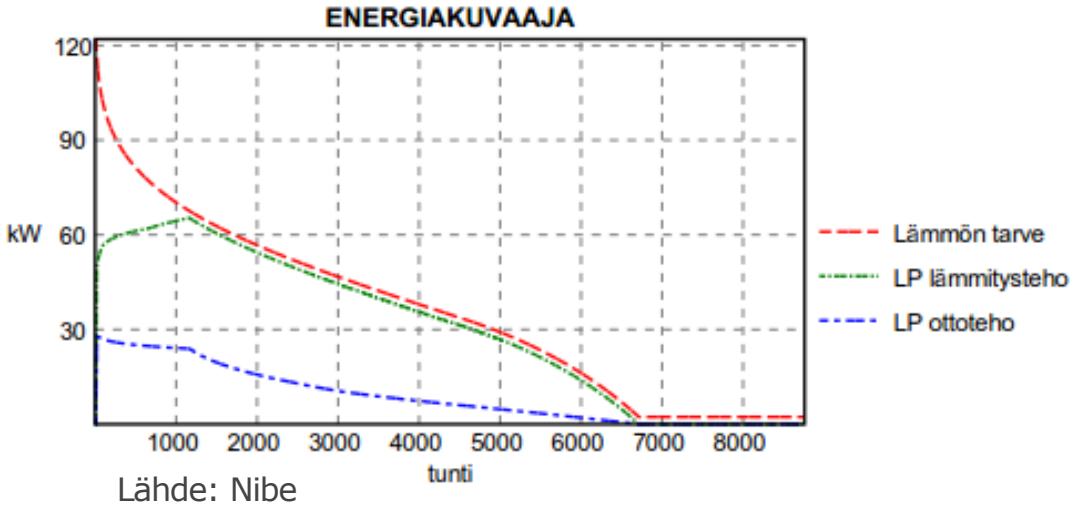

Lähde: Nibe

KAUKOLÄMPÖ

- Kaukolämpö on yleisin lämmitysmuoto Suomessa.
- Asiakkaat ottavat kaukolämmön vastaan lämmönjakokeskuksessa. Lämmönjakokeskus siirtää lämmön kaukolämpöverkosta asiakkaan rakennuksissa oleviin lämmönjakolaitteisiin, kuten pattereihin tai ilmanvaihtoon. Lämmönjakokeskus lämmittää asiakkaille käyttövettä juuri asiakkaiden tarpeen mukaan.
- Lämpö siirretään asiakkaille kuumana vetenä maan alle, useimmiten katuihin ja kevyen liikenteen väyliin sijoitetussa kaksiputkisessa kaukolämpöverkossa. Lämmönjakokeskuksesta kaukolämpöverkon vesi palaa jäähtyneenä takaisin tuotantolaitokseen uudelleen lämmitettäväksi.
- Kaukolämmön ympäristövaikutukset riippuvat siitä, millaisessa voimalaitoksessa sitä tuotetaan ja mitä polttoainetta voimalaitoksessa käytetään.
- Etuina helppous, toimintavarmuus ja ennustettavat kustannukset.
- Epävarmuuksina saatavuus, hintakehitys, polttoainevalikoima.

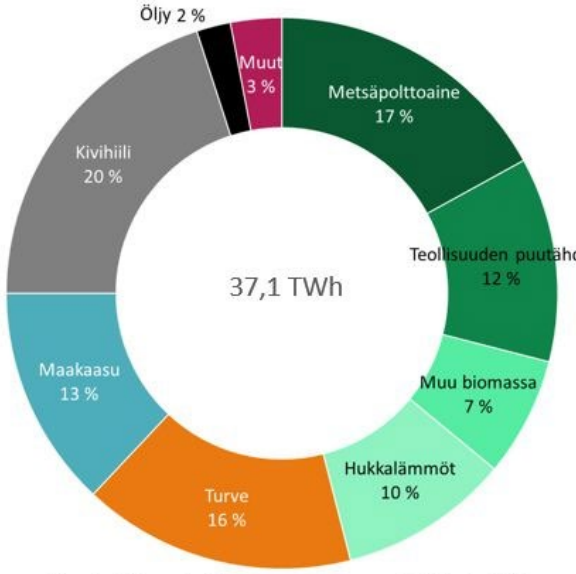

Kaukolämpö Suomessa energialähteittäin v. 2018. Lähde: Energiateollisuus

Lähde: https://kaukolampo.fi/miten-kaukolampo-toimii/

AURINKOLÄMPÖ

- Aurinkolämmitysjärjestelmät ottavat aurinkoenergiaa suoraan talteen ja siirtävät tämän energian lämpövarastoon, josta se voidaan tarvittaessa siirtää käyttökohteisiin.
- Aurinkokeräimen tehtävänä on muuttaa auringon säteily lämmöksi.
  - Keräimestä lämpöenergia siirretään lämmönsiirtoaineen välityksellä eteenpäin.
- Järjestelmät koostuvat yleensä lämmön keruulaitteistosta, lämpövarastosta ja lämmön siirtoputkistosta.
- Aurinkoenergialla lämmitetään useimmiten käyttövettä.
- Käyttökohteena voivat mahdollisuuksien mukaan myös olla matalalämpöisen lämmönjaon piirissä olevat ympärivuotisesti lämmitettävät tilat, kuten pesu- ja saunatilojen lattialämmitys.

- Aurinkolämpö soveltuu erityisen hyvin ulkouima-altaiden lämmitykseen kesäaikaisen käyttöprofiilin ja matalan lämpötilatason vuoksi.

https://www.motiva.fi/ratkaisut/uusiutuva_energia/aurinkolampo

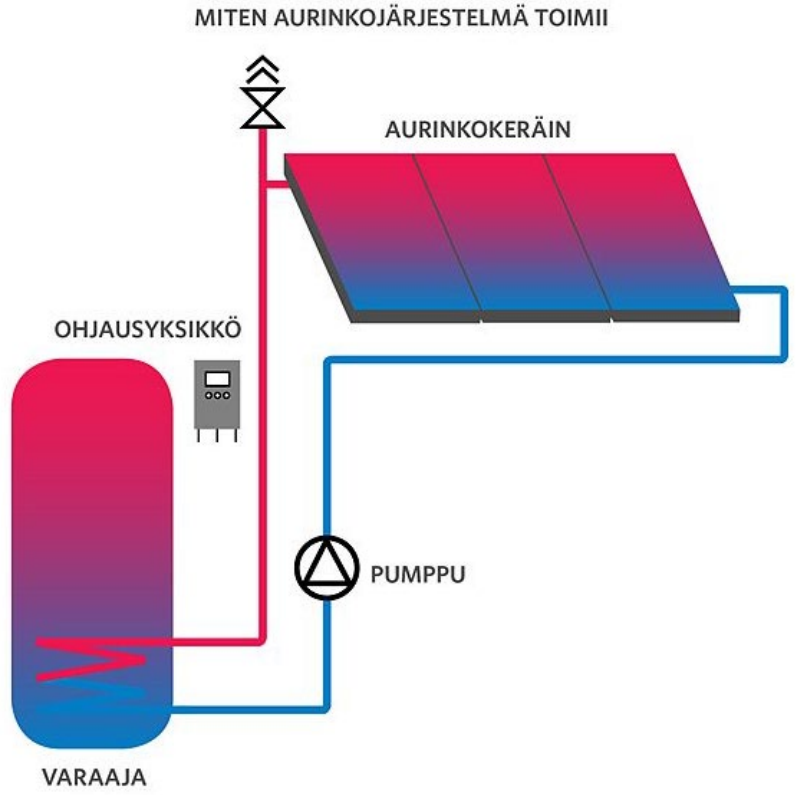

Kuva. 100 m^2 aurinkokeräimiä asennettuna espoolaisen asuintalon katolle. Kuva: Savosolar.

AURINKOSÄHKÖ

- Ennen hankintapäätöstä:
  - Sijoituspaikka: onko varjostuksia, katon suuntaus, harja- vai tasakatto, katon kunto jne.
  - Toimenpideluvat – mitä kaupunkisi vaatii?
  - Sähkönkulutuksesi – mitoituksen perusta. Selvitä vähintään vuosituotto, kk-tason kulutus sekä kesäajan kulutus.
  - Kuka tekee? / Kilpailutus – Etsi luotettava toimija ja pyydä tarjous useammalta toimijalta (isoja hintaeroja).

- Testaa oma aurinkosähköpotentiaali ilmaisilla laskureilla (suuntaa-antavia, eivät edellytä kirjautumista eikä tilausta)
  - Esim. https://sunenergia.com/, https://aurinkolaskuri.fortum.fi/
- Tutustu myös Aurinkosähköä kotiin –kampanjan sivuihin: https://aurinkosahkoakotiin.fi/
- Lisätietoa: https://www.motiva.fi/ratkaisut/uusiutuva_energia/aurinkosahko

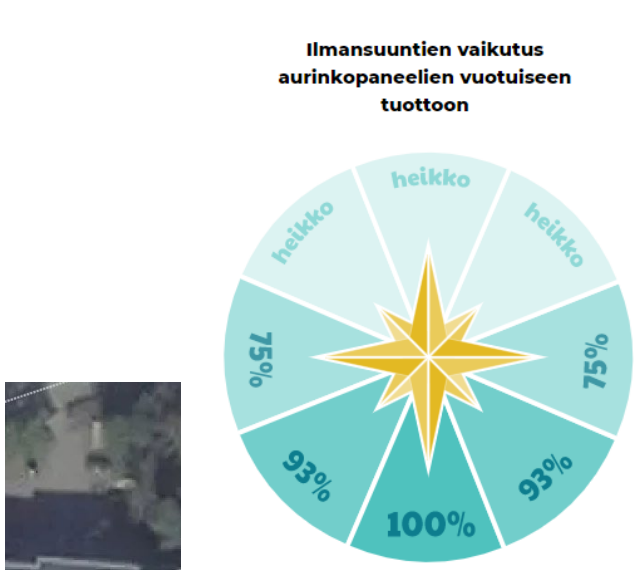

Kaakko:
Tuotto on **noin 7 % pienempi** kuin suoraan etelään suunnattaessa.

Lounas:
Tuotto on **noin 7 % pienempi** kuin suoraan etelään suunnattaessa.

Itä:
Tuotto on **vajaat 25% pienempi** kuin suoraan etelään suunnattaessa.

Länsi:
Tuotto on **vajaat 25% pienempi** kuin suoraan etelään suunnattaessa.

Koillinen, luode, pohjoinen:
Aurinkopaneelijärjestelmän asentaminen luoteen ja koillisen väliselle suunnalle on kyseenalaista heikon tuoton vuoksi.

Motiva Kuluttajaneuvonta

LÄMMITYSMUODON VAIHTO ERI IKÄISISSÄ TYYPPITALOISSA - INVESTOINTI JA SÄÄSTÖ

Tyyppitaloissa öljylämmitys ja vesikiertoiset patterit	Kaukolämpö Investointi sisältää keskimääräisen liittymismaksun kaukolämpöverkostoon ja lämmönvaihtimen asennettuna	Puupellettilämmitys Hinta riippuu mm. automaatioasteesta ja pellettisiilosta. Investointi ei sisällä savupiippua.	Maalämpöpumppu MLP Investointiin vaikuttaa, tehdäänkö lämpökaivot vai vaakaputkisto	Ilma-vesilämpö-pumppu UVLP Investointiin vaikuttaa mm. lämpöpumppuputyyppi ja lämmönjako-verkosto	Ilmalämpö-pumppu ILP, tukilämmitys Säästöön vaikuttavat monet tekijät
Uusi/uudehko okt, rak.v 1990-, 150 m² (500 m³) **Vuosikulutus** - tilojen ja käyttöveden lämmitys 1 500 l öljyä - kotitaloussähkö 7 500 kWh **Vuotuinen energiakustannus 2 550 €**	Investointi 8 400 – 9 900 € Säästö 540 € vuodessa	Investointi 10 000 – 20 000 € Säästö 780 € vuodessa	Investointi 12 000 – 18 000€ Säästö 940 € vuodessa	Investointi 8 000 -15 000 € Säästö 770 € vuodessa	Investointi 1 500 - 2 500 € Säästö 380 € vuodessa
1980-luvun omakotitalo, 120 m² (420 m³) **Vuosikulutus** - tilojen ja käyttöveden lämmitys 1 740 l öljyä - kotitaloussähkö 6 500 kWh **Vuotuinen energiakustannus 2 650 €**	Investointi 8 400 – 9 900 € Säästö 630 € vuodessa	Investointi 10 000 – 20 000 € Säästö 900 € vuodessa	Investointi 12 000–18 000 € Säästö 1 090 € vuodessa	Investointi 8 000– 15 000 € Säästö 890 € vuodessa	Investointi 1 500 - 2 500 € Säästö 480 € vuodessa
1970-luvun pieni okt, 100 m² (350 m³) **Vuosikulutus** - tilojen ja käyttöveden lämmitys 1 870 l öljyä - kotitaloussähkö 5 000 kWh **Vuotuinen energiakustannus 2 580 €**	Investointi 8 400 – 9 900 € Säästö 680 € vuodessa	Investointi 10 000 – 20 000 € Säästö 900 € vuodessa	Investointi 13 000 – 19 000 € Säästö 1 180 € vuodessa	Investointi 9000 – 15 000€, Säästö 890 € vuodessa	Investointi 1 500 - 2 500 € Säästö 490 € vuodessa
1960-luvun 1-krs okt, 200 m² (700 m³) - tilojen ja käyttöveden lämmitys 4 750 l öljyä - kotitaloussähkö 6 000 kWh **Vuotuinen energiakustannus 5 590 €**	Investointi 8 900 – 10 400 € Säästö 1 170 € vuodessa	Investointi 10 000 – 20 000 € Säästö 2 470 € vuodessa	Investointi 14 000 – 25 000 € Säästö 2 980 € vuodessa	Investointi 10 000 -17 000 € Säästö 2 440 € vuodessa	Investointi 1 500 - 2 500 € Säästö 720 € vuodessa
Rintamamiestalo 1945-1960, 160 m² (450 m³) - tilojen ja käyttöveden lämmitys 3 380 l öljyä - kotitaloussähkö 6 000 kWh **Vuotuinen energiakustannus 4 220 €**	Investointi 8 900 – 10 400 € Säästö 1 220 € vuodessa	Investointi 10 000 – 20 000 € Säästö 1 760 € vuodessa	Investointi 12 000 – 23 000 € Säästö 2 120 € vuodessa	Investointi 9 000 - 16 000 € Säästö 1 730 € vuodessa	Investointi 1 500 - 2 500 € Säästö 600 € vuodessa

Motiva Oy, 11/2019

ENERGIA-AVUSTUS

RAMBØLL energiavirasto

SAATAVILLA OLEVIA TUKIMUOTOJA

- ELY: Avustus öljylämmityksestä luopumiseen
  - Enemmän seuraavassa esityksessä.
- ARA: Energia-avustus
- Kotitalousvähennys

Avustus	+	-
Avustus öljylämmityksestä luopumiseen	• Selkeä • Tukimäärä tiedossa • Tuki ei riipu työnmäärästä	• Öljy ei voi jäädä varalle
Energia-avustus	• Kaikkiin energiatehokkuust oimenpiteisiin	• Monimutkainen • Käsittelyajat pitkiä
Kotitalousvähennys	• Tuttu • Selkä hakea • Ei riippuvainen ratkaisusta • Myös vapaa-ajan asunto	• Vain työnosuudesta

RAMBØLL

AVUSTUS PIENTALON ÖLJYLÄMMITYKSESTÄ LUOPUMISEKSI

- Avustusta voidaan myöntää takautuvasti kustannuksiin, jotka ovat syntyneet 1.6.2020 jälkeen.
- Avustuksen myöntää koko maassa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Avustusta voi hakea niin kauan kuin määrärahaa riittää, kuitenkin enintään syksyyn 2022 asti.
- Hankkeen on oltava valmis ja maksatushakemuksen on oltava käsitellyssä viimeistään 18.11.2022.
- Avustusta myönnetään yksityishenkilöille ja kuolinpesille, jotka omistavat pientalon tai pientalossa sijaitsevan asunnon hallintaan oikeuttavia osakkeita. Pientalolla tarkoitetaan omakotitaloa tai paritaloa.
  - Mikäli pientalon omistaa usea henkilö, on hakijalla oltava valtakirja jokaiselta omistajalta, myös puolisolta.
  - Hakijan tai valtakirjan antaneiden ei tarvitse itse asua pientalossa.
- Avustusta myönnetään öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen sekä öljylämmityksen korvaamiseen toisella lämmitysjärjestelmällä, pois lukien fossiilisia polttoaineita käyttävät lämmitysjärjestelmät.
- Avustusta myönnetään yksi per lämmitysjärjestelmä.
  - Paritaloon voi siksi saada yhden tai kaksi avustusta riippuen siitä, onko asunnoilla yhteinen lämmitysjärjestelmä vai onko molemmilla omansa.
- Avustusta ei myönnetä siltä osin kuin kustannukset kuuluvat asunto-osakeyhtiön maksettavaksi.
  - Avustusta ei myöskään voida myöntää, jos hakijalle myönnetään muuta avustusta tai jos hän hakee kotitalousvähennystä samaan tarkoitukseen.
- Avustuksen määrä on aina joko 2 500 euroa tai 4 000 euroa.
  - 4 000 euroa, kun öljylämmityksestä siirrytään kaukolämpöön, maalämpöpumppuun tai ilma-vesilämpöpumppuun
  - 2 500 euroa, kun siirrytään muihin lämmitysjärjestelmiin.
- Avustus myönnetään suunnitelman ja kustannusarvion perusteella, ja avustus maksetaan, kun hanke on valmistunut.
- Avustuksen maksamista on haettava erikseen.
- Avustus maksetaan jälkikäteen yhtenä eränä, kun hanke on toteutettu kokonaan.

RAMBØLL

energiavirasto

ENERGIA-AVUSTUS

- Vuoden 2020 alusta alkaen toteutettaviin asuinrakennusten energiatehokkuutta parantaviin korjauksiin voi hakea uutta energia-avustusta. Avustusta voi saada kaikenikäisiin rakennuksiin eikä se ole tulosidonnaista. Rakennusten tulee olla ympärivuotisessa asuinkäytössä:
  - Yhteisöt: yli 50 % pinta-alasta asuinkäytössä
- Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA, joka myös neuvoo avustusten hakemisessa.
- Avustusta voi saada korjaushankkeen **suunnittelukustannuksiin**, jotka ovat syntyneet 1.10.2019 alkaen sekä **toteuttamiskustannuksiin**, jotka ovat muodostuneet 1.1.2020 lähtien
- **Avustuksia voivat hakea:**
  - kerros- ja rivitaloyhtiöt
  - valtion tuella rahoitettuja vuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntoja omistavat yhteisöt, joille myönnetään perusparannuskorkotukilainaa
  - omakoti-, pari- ja ketjutalojen omistajat
- Avustuksen **ydinasia on rakennuksen energian kulutuksen riittävä lasku** ja sitä kautta saatava energian säästö: Hakemuksessa tulee olla laskelmat lähtötilanteesta (E-luku), korjausten vaikutuksesta E-lukuun sekä asiantuntijan laatima ja allekirjoittama selvitys ja kustannusarvio toimenpiteistä, joilla vaadittu energiatehokkuus saavutetaan.
  - Koska energiatodistus on rakennuskohtainen, avustus on haettaessa ja maksatusvaiheessa rakennuskohtainen.
- Avustus maksetaan jälkikäteen, kun energiatehokkuuden paraneminen on osoitettu uudella energiatodistuksella. Jos energiatehokkuus ei ole parantunut odotetusti tai sitä ei ole osoitettu energiatodistuksella, avustusta ei makseta, vaikka se olisi alun perin myönnettykin.
- **Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on energiatehokkuuden paraneminen:**
  - Mahdollinen avustettava osuus kustannuksista vaihtelee 20-100 % välillä
  - kerros- ja rivitalossa vähintään 20 prosenttia energiatehokkaammaksi kuin voimassaolevat säädökset edellyttävät – **avustus enintään 4 000 €/asunto**
  - omakoti- ja pientalossa vähintään 30 prosenttia energiatehokkaammaksi kuin voimassaolevat säädökset edellyttävät – **avustus enintään 4 000 €**
  - rakennuksen korjaus lähes nollaenergiatasolle – **avustus enintään 6 000 €/asunto**

RAMBØLL

ARAN energia-avustusneuvonta 2.1.2020 alkaen

Sähköpostitse: korjausavustus.ara@ara.fi

Puhelimitse tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin kello 9-11 ja kello 12.00–15.00:

- henkilöasiakkaat: 029 525 0818
- yhteisöasiakkaat: 029 525 0918

Hakuohjeet verkossa (2.1.2020 alkaen): www.ara.fi/energia-avustus

Ennen avustuksen hakemista:

1. Tutustu hakuohjeeseen ARAn sivuilla
2. Selvitä energiatehokkuutta parantavat korjaukset ja niiden kustannukset
3. Teetätä laskelma rakentamisvuoden E-luvusta sekä laskelma korjausten vaikutuksesta.

https://www.energiatodistusrekisteri.fi/

Vaatimus on, että korjausten jälkeinen E-luku on enintään 0,56 x rakentamisvuoden E-luku.

ENERGIA-AVUSTUS ”PÄHKINÄNKUORESSA”

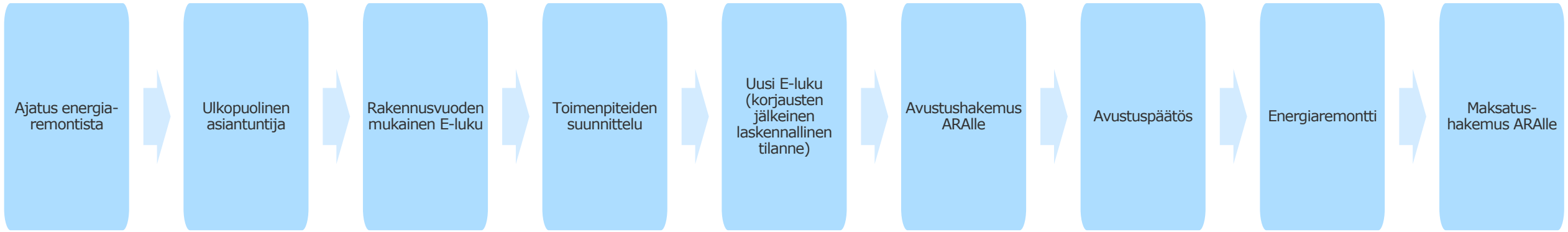

KOTITALOUSVÄHENNYS

- Kotitalousvähennys tarkoittaa helpotusta veroihin.
- Kotitalousvähennystä saat, kun ostat esimerkiksi näitä töitä kotiisi: siivous, lastenhoito, asunnon remontit ja tietokoneiden asennukset. Kotitalousvähennystä saat myös töistä vapaa-ajan asunnollasi.
- Kotitalousvähennyksen voi saada vain vähennykseen oikeuttavan **työn kustannuksista**.
- **Vuonna 2020** kotitalousvähennys on 40% työn osuudesta. Omavastuu 100 €.
- **Maksimivähennyksen eli 2 250 euron** vähennyksen saat, jos yritykseltä ostamissasi palveluissa työn osuus on yhteensä 5 875 euroa.
  - Kahdelta hengeltä siis 2 x 5 875 € = 11 750 euron edestä työtä oikeuttaa yhteensä 4500 euron kotitalousvähennykseen, mikä on enemmän kuin avustukset 1 (ELYn avustus) ja 2 (ARAn avustus).
- Kotitalousvähennys tehdään ensisijaisesti valtion tuloverosta. Vähennys tehdään ansiotuloista ja pääomatuloista suoritettavista veroista samassa suhteessa, kun veroja tulisi maksettavaksi.
- Jos verovelvollisen verot eivät riitä kotitalousvähennyksen tekemiseen tai vähennystä ei muusta syystä voi tehdä, kustannuksia ei voi vähentää tulevien vuosien verotuksessa.

RAMBØLL

energiavirasto

ARAN KORJAUSAVUSTUS VANHUKSILLE JA VAMMAISILLE

- ARA myöntää avustusta iäkkäille (yli 65-vuotiaille) tai vammaisille henkilöille heidän omakotitalonsa tai omistamansa asunnon korjaamiseen. Avustusta myönnetään vain ympärivuotisessa käytössä olevan kodin korjauksiin. Avustus on tarkoitettu parantamaan iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia kotona asumiseen.
  - Koskee perhekuntia, jossa yksikin yli 65-vuotias.
- Ei varsinaisesti avustus lämmitysjärjestelmän vaihtoon, paitsi jos pystyy perustelemaan, että se on tiensä päässä.
- Tuki 50% tai jopa 70%.
- **Tulo- ja varallisuusrajat:**
  - 1 henkilön bruttotulot maks. 2000 €/kk
  - 2 henkilön bruttotulot maks. 3400 €/kk
- Lisätietoa Vanhustyön keskusliiton Päijät-Hämeen korjausneuvoja Kari Tahvanainen, puh. 0500 494 766

RAMBOLL

LISÄTIETOA

energianeuvonta@ramboll.fi

Motivan materiaaleja:
https://www.motiva.fi/koti_ja_asuminen